

DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 27 listopada 2015 r.

Poz. 1989

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA¹⁾

z dnia 13 listopada 2015 r.

w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi²⁾

Na podstawie art. 13 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2015 r. poz. 139 i 1893) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie określa:

- 1) wymagania dotyczące jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, zwanej dalej „wodą”, w tym wymagania bakteriologiczne, fizykochemiczne oraz organoleptyczne;
- 2) sposób oceny przydatności wody;
- 3) minimalną częstotliwość badań wody i miejsca pobierania próbek wody do badań;
- 4) zakres badania wody;
- 5) program monitoringu jakości wody;
- 6) sposób nadzoru nad materiałami i wyrobami stosowanymi w procesach uzdatniania i dystrybucji wody;
- 7) sposób nadzoru nad laboratoriami wykonującymi badania jakości wody;
- 8) sposób informowania konsumentów o jakości wody;
- 9) sposób postępowania przed organami Państwowej Inspekcji Sanitarnej w przypadku, gdy woda nie spełnia wymagań jakościowych.

2. Przepisów rozporządzenia nie stosuje się do:

- 1) naturalnych wód mineralnych, wód źródłanych i wód stołowych spełniających wymagania określone w przepisach o bezpieczeństwie żywności i żywienia;
- 2) wód leczniczych:
 - a) wskazanych w art. 5 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2015 r. poz. 196, 1272 i 1505),
 - b) dla których warunki i wymagania sanitarne określają przepisy wydane na podstawie art. 36 ust. 5 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz. U. z 2012 r. poz. 651 i 742 oraz z 2015 r. poz. 1844);

¹⁾ Minister Zdrowia kieruje działem administracji rządowej – zdrowie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 września 2014 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Zdrowia (Dz. U. poz. 1268).

²⁾ Przepisy rozporządzenia dokonują wdrożenia przepisów:

- 1) dyrektywy Rady 98/83/WE z dnia 3 listopada 1998 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. Urz. WE L 330 z 05.12.1998, str. 32, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 4, str. 90, z późn. zm.);
- 2) dyrektywy Rady 2013/51/EURATOM z dnia 22 października 2013 r. określającej wymogi dotyczące ochrony zdrowia ludności w odniesieniu do substancji promieniotwórczych w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. Urz. UE L 296 z 07.11.2013, str. 12).

- 3) wody przeznaczonej do takich celów, w stosunku do których właściwy państwowy inspektor sanitarny stwierdzi, że jej jakość nie ma wpływu na zdrowie konsumentów;
- 4) wody pochodzącej z indywidualnych ujęć wody zaopatrujących mniej niż 50 osób lub dostarczających mniej niż średnio 10 m³ wody na dobę, z zastrzeżeniem ust. 3 i § 23 ust. 4–7.

3. Przepisy rozporządzenia stosuje się do wody pochodzącej z indywidualnych ujęć wody zaopatrujących mniej niż 50 osób lub dostarczających mniej niż średnio 10 m³ wody na dobę, jeżeli woda jest dostarczana jako część działalności handlowej lub do budynków użyteczności publicznej.

§ 2. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

- 1) substancja promieniotwórcza – substancję zawierającą jeden lub więcej izotopów promieniotwórczych o takiej aktywności lub stężeniu promieniotwórczym, które nie mogą być pominięte z punktu widzenia ochrony przed promieniowaniem;
- 2) dawka orientacyjna – skuteczną dawkę obciążającą dla jednego roku przyjęcia wynikającą ze wszystkich radionuklidów pochodzenia naturalnego i sztucznego, których obecność w wodzie została wykryta, z wyjątkiem trytu, potasu-40, radonu i krótkożyciowych produktów rozpadu radonu;
- 3) wartość parametryczna – zawartość substancji promieniotwórczych w wodzie, powyżej której obecność ta może stanowić zagrożenie dla zdrowia ludzi wymagające działań prewencyjnych lub podjęcia działań naprawczych służących poprawie jakości wody do poziomu zgodnego z wymogami dotyczącymi ochrony zdrowia ludzi przed promieniowaniem;
- 4) wstępny monitoring substancji promieniotwórczych – pierwsze badanie poziomu stężenia substancji promieniotwórczych pod kątem występowania substancji promieniotwórczych i ich przekroczeń przeprowadzony we wszystkich istniejących ujęciach wody oraz w nowo tworzonych ujęciach wody w zakresie radonu, izotopów radu: Ra-226 i Ra-228 oraz trytu;
- 5) kontrolny monitoring substancji promieniotwórczych – kolejny pomiar stężenia substancji promieniotwórczych w wodzie poddanej uzdatnianiu mającemu na celu obniżenie wartości parametrycznych substancji promieniotwórczych, wykonywany zgodnie z częstotliwością określoną w załączniku nr 6 do rozporządzenia;
- 6) monitoring kontrolny – monitoring jakości wody realizowany w miejscach, o których mowa w § 9 ust. 1, służący dostarczeniu informacji o jakości wody oraz skuteczności jej uzdatniania, jeżeli jest prowadzone, niezbędnych do oceny, czy dla parametrów wyszczególnionych w załączniku nr 5 do rozporządzenia są przestrzegane wymagania określone w załącznikach nr 1–3 do rozporządzenia, poprzez badanie wody z częstotliwością określoną w załączniku nr 6 do rozporządzenia;
- 7) monitoring przeglądowy – monitoring jakości wody realizowany w miejscach, o których mowa w § 9 ust. 1, stanowiący rozszerzenie (uzupełnienie) monitoringu kontrolnego i służący dostarczeniu informacji niezbędnych do oceny, czy są przestrzegane wymagania określone w załącznikach nr 1–3 do rozporządzenia oraz spełnione parametry określone w lp. 2, 4 i 5 załącznika nr 4 do rozporządzenia poprzez badanie wody z częstotliwością określoną w załączniku nr 6 do rozporządzenia.

§ 3. 1. Woda jest bezpieczna dla zdrowia ludzkiego, jeżeli jest wolna od mikroorganizmów chorobotwórczych i pasożytów w liczbie stanowiącej potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego, wszelkich substancji w stężeniach stanowiących potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego oraz nie wskazuje agresywnych właściwości korozyjnych i spełnia:

- 1) podstawowe wymagania mikrobiologiczne określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia;
- 2) podstawowe wymagania chemiczne określone w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

2. Dodatkowe wymagania mikrobiologiczne, organoleptyczne, fizykochemiczne oraz dotyczące substancji promieniotwórczych, jakim powinna odpowiadać woda, określa załącznik nr 3 do rozporządzenia.

3. Dodatkowe wymagania chemiczne, jakim powinna odpowiadać woda, określa załącznik nr 4 do rozporządzenia.

§ 4. 1. Wymagania, o których mowa w § 3, dotyczą wody:

- 1) pobieranej z urządzeń wodociągowych;

- 2) pobieranej z indywidualnych ujęć wody zaopatrujących co najmniej 50 osób lub dostarczających co najmniej średnio 10 m³ wody na dobę;
- 3) pobieranej z indywidualnych ujęć wody, bez względu na ilość dostarczanej wody, jeżeli woda ta służy do działalności handlowej lub w budynkach użyteczności publicznej;
- 4) pobieranej z punktów czerpalnych wody wykorzystywanej do działalności handlowej lub w budynkach użyteczności publicznej;
- 5) pobieranej z punktów czerpalnych wody wykorzystywanej w produkcji lub obrocie żywnością;
- 6) pobieranej z cystern lub zbiorników;
- 7) pobieranej ze zbiorników magazynujących wodę w środkach transportu lądowego, powietrznego lub wodnego;
- 8) wprowadzanej do jednostkowych opakowań.

2. Woda, o której mowa w ust. 1, poddawana procesom uzdatniania powinna odpowiadać wymaganiom określonym w załącznikach nr 1–3 do rozporządzenia oraz spełniać parametry określone w lp. 2, 4 i 5 załącznika nr 4 do rozporządzenia.

3. Punktem, w którym woda musi spełniać wymagania, o których mowa w § 3, są w przypadku wody:

- 1) dostarczanej z urządzeń wodociągowych – punkt czerpalny w terenie lub w zabudowaniach i obiektach z zaworów używanych zwykle do pobierania wody;
- 2) dostarczanej z cysterny – punkt czerpalny, w którym woda wypływa z cysterny;
- 3) wprowadzanej do jednostkowych opakowań – punkt czerpalny wody, w którym woda jest pobierana do napełnienia butelek lub pojemników;
- 4) wykorzystywanej w zakładzie produkcji lub obrotu żywnością – punkt czerpalny wody wykorzystywanej w produkcji lub obrocie żywnością;
- 5) wykorzystywanej jako część działalności handlowej lub w budynkach użyteczności publicznej – punkt czerpalny wody używany zwykle do pobierania wody;
- 6) wykorzystywanej w budynkach mieszkalnych – punkt czerpalny wody używany zwykle do pobierania wody;
- 7) dostarczanej z indywidualnych ujęć wody – pompa lub inny punkt czerpalny używany zwykle do pobierania wody;
- 8) udostępnianej w środkach transportu lądowego, powietrznego lub wodnego – punkt czerpalny wody używany zwykle do pobierania wody.

§ 5. Ocena przydatności wody przeprowadzana przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne w ramach wewnętrznej kontroli jakości wody, o której mowa w art. 5 ust. 1a ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, obejmuje:

- 1) prowadzenie badań jakości wody w urządzeniach wodociągowych:
 - a) w zakresie dotyczącym co najmniej:
 - wymagań i parametrów objętych monitoringiem przeglądowym,
 - parametrów objętych monitoringiem kontrolnym,
 - b) z częstotliwością nie mniejszą niż określona w załączniku nr 6 do rozporządzenia, gdy nie wystąpią okoliczności mogące spowodować zmianę jakości wody, oraz
 - c) każdorazowo po wystąpieniu okoliczności mogących spowodować zmianę jakości wody, szczególnie jej pogorszenie, w szczególności awarii instalacji wodociągowej, awarii systemu uzdatniania wody, wymiany instalacji wodociągowej i powodzi;
- 2) informowanie właściwego państwowego powiatowego lub państwowego granicznego inspektora sanitarnego oraz wójta (burmistrza, prezydenta miasta) o przekroczeniach parametrów jakości wody określonych w:
 - a) załączniku nr 1 do rozporządzenia oraz w części A załącznika nr 3 do rozporządzenia, w dniu sporządzenia sprawozdania z badań,
 - b) załącznikach nr 2 i 3 do rozporządzenia oraz parametrów określonych w lp. 2, 4 i 5 załącznika nr 4 do rozporządzenia, w terminie nie dłuższym niż 7 dni roboczych od dnia sporządzenia sprawozdania z badań;

- 3) przedstawienie, wraz z informacją, o której mowa w pkt 2, planowanych przedsięwzięć naprawczych wraz z harmonogramem ich realizacji;
- 4) ustalanie harmonogramu pobierania próbek wody do badań, zgodnie z częstotliwością nie mniejszą niż określona w załączniku nr 6 do rozporządzenia, w uzgodnieniu z właściwym państwowym powiatowym lub państwowym granicznym inspektorem sanitarnym, tak aby terminy badania były równomiernie rozłożone w czasie;
- 5) wyznaczenie w uzgodnieniu z właściwym państwowym powiatowym lub państwowym granicznym inspektorem sanitarnym i wykonanie przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne stałych punktów czerpalnych służących do pobierania próbek wody;
- 6) pobieranie próbek wody w ujęciu wody, w miejscach pozwalających na ocenę skuteczności procesu uzdatniania oraz w miejscu wprowadzania wody do sieci wodociągowej;
- 7) w przypadku wystąpienia okoliczności wymienionych w pkt 1 lit. c:
 - a) wyznaczanie miejsca, częstotliwości i zakresu badania wody w celu określenia spełnienia wymagań określonych w rozporządzeniu, w uzgodnieniu z właściwym państwowym powiatowym lub państwowym granicznym inspektorem sanitarnym,
 - b) zaplanowanie przedsięwzięć naprawczych i ustalenie harmonogramu ich realizacji oraz niezwłoczne poinformowanie właściwego państwowego powiatowego lub państwowego granicznego inspektora sanitarnego oraz wójta (burmistrza, prezydenta miasta) o podjętych i zaplanowanych działaniach;
- 8) przechowywanie wyników badań przez okres co najmniej 5 lat od dnia ich wykonania;
- 9) przekazywanie, w przypadku braku przekroczeń wartości parametrycznych, właściwemu państwowemu powiatowemu lub państwowemu granicznemu inspektorowi sanitarnemu, w terminie 7 dni roboczych od dnia sporządzenia sprawozdania z badań, wyników badań wody, o których mowa w pkt 1.

§ 6. Ocena przydatności wody przeprowadzana przez podmiot wykorzystujący wodę, pochodzącą z indywidualnego ujęcia, jako część działalności handlowej lub w budynkach użyteczności publicznej obejmuje:

- 1) prowadzenie badania jakości tej wody:
 - a) w zakresie dotyczącym co najmniej:
 - wymagań i parametrów objętych monitoringiem przeglądowym,
 - parametrów objętych monitoringiem kontrolnym,
 - b) z częstotliwością nie mniejszą niż określona w załączniku nr 6 do rozporządzenia, gdy nie wystąpią okoliczności mogące spowodować zmianę jakości wody, oraz
 - c) każdorazowo po wystąpieniu okoliczności mogących spowodować zmianę jakości wody, szczególnie jej pogorszenie, w szczególności awaria instalacji wewnętrznej budynku, awaria instalacji dostarczającej wodę z indywidualnego ujęcia, powódź;
- 2) ustalanie harmonogramu pobierania próbek wody do badań, zgodnie z częstotliwością nie mniejszą niż określona w załączniku nr 6 do rozporządzenia, w uzgodnieniu z właściwym państwowym powiatowym lub państwowym granicznym inspektorem sanitarnym, tak aby terminy badania były równomiernie rozłożone w czasie;
- 3) przechowywanie wyników badań przez okres co najmniej 5 lat od dnia ich wykonania;
- 4) informowanie właściwego państwowego powiatowego lub państwowego granicznego inspektora sanitarnego o przekroczeniach parametrów jakości wody określonych w:
 - a) załączniku nr 1 do rozporządzenia oraz w części A załącznika nr 3 do rozporządzenia, w dniu sporządzenia sprawozdania z badań wraz ze wskazaniem planowanych przedsięwzięć naprawczych oraz harmonogramu ich realizacji,
 - b) załącznikach nr 2 i 3 do rozporządzenia oraz określonych w lp. 2, 4 i 5 załącznika nr 4 do rozporządzenia, w terminie nie dłuższym niż 7 dni roboczych od dnia sporządzenia sprawozdania z badań;
- 5) przekazywanie, w przypadku braku przekroczeń wartości parametrycznych, właściwemu państwowemu powiatowemu lub państwowemu granicznemu inspektorowi sanitarnemu, w terminie 7 dni roboczych od dnia sporządzenia sprawozdania z badań:
 - a) wyników badań, o których mowa w pkt 1, oraz
 - b) informacji o planowanych i podejmowanych działaniach naprawczych, w przypadku gdy woda nie spełnia wymagań określonych w załącznikach nr 2 i 3 do rozporządzenia oraz parametrów określonych w lp. 2, 4 i 5 załącznika nr 4 do rozporządzenia.

§ 7. 1. W ramach nadzoru nad laboratoriami wykonującymi badania jakości wody właściwy państwowy powiatowy lub państwowy graniczny inspektor sanitarny każdego roku dokonuje zatwierdzenia systemu jakości prowadzonych badań wody na podstawie złożonego wniosku, do którego należy załączyć:

- 1) zaświadczenia potwierdzające przeszkolenie przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej osób pobierających próbki wody do badań albo certyfikat laboratorium w zakresie pobierania próbek wody;
- 2) wykaz badań prowadzonych przez laboratorium oraz charakterystyki metod badawczych;
- 3) dokumenty potwierdzające udział laboratorium w badaniach biegłości;
- 4) zestawienia wyników i oceny badań biegłości, wykonanych nie wcześniej niż 4 lata przed dniem złożenia wniosku o zatwierdzenie systemu jakości prowadzonych badań wody.

2. Właściwy państwowy powiatowy lub państwowy graniczny inspektor sanitarny może dokonać kontroli laboratorium przed zatwierdzeniem systemu jakości prowadzonych badań wody.

3. W przypadku braku w strukturze organizacyjnej powiatowej lub granicznej stacji sanitarno-epidemiologicznej laboratorium, właściwy państwowy powiatowy lub państwowy graniczny inspektor sanitarny wnioskuję do właściwego wojewódzkiego inspektora sanitarnego o wskazanie laboratorium znajdującego się w strukturze organizacyjnej innej powiatowej lub granicznej stacji sanitarno-epidemiologicznej, z terenu danego województwa, a w przypadku braku takiego laboratorium, z terenu innego województwa, mogącego przeprowadzić kontrole laboratorium przed zatwierdzeniem systemu jakości prowadzonych badań wody. Laboratorium dokonuje kontroli na podstawie upoważnienia wydanego przez właściwego państwowego powiatowego lub państwowego granicznego inspektora sanitarnego dokonującego zatwierdzenia systemu jakości prowadzonych badań.

4. Właściwy państwowy powiatowy lub państwowy graniczny inspektor sanitarny przed wydaniem upoważnienia do przeprowadzenia kontroli, o którym mowa w ust. 3, sprawdza, czy nie zachodzą przesłanki wyłączenia pracownika od udziału w postępowaniu, o których mowa w art. 24 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267, z późn. zm.³⁾).

5. W ramach nadzoru nad laboratoriami wykonującymi badania jakości wody właściwy państwowy wojewódzki, państwowy powiatowy lub państwowy graniczny inspektor sanitarny dokonuje sprawdzenia, czy laboratorium:

- 1) prowadzi udokumentowany system jakości badań wody, a dla laboratoriów nieposiadających akredytacji Polskiego Centrum Akredytacji, czy jest on zgodny z wymaganiami zawartymi w aktualnym wydaniu normy PN-EN ISO/IEC-17025 „Ogólne wymagania dotyczące laboratoriów badawczych i wzorcujących”;
- 2) prowadzi wewnętrzną kontrolę jakości wyników badań;
- 3) prowadzi zewnętrzną kontrolę jakości wyników badań realizowaną poprzez udział w badaniach biegłości zgodnie z wymaganiami zawartymi w aktualnym wydaniu normy PN-EN ISO/IEC 17043 „Ocena zgodności – Ogólne wymagania dotyczące badania biegłości”.

6. Właściwy państwowy wojewódzki, państwowy powiatowy lub państwowy graniczny inspektor sanitarny sporządzają corocznie raport przedstawiający realizację zadań wskazanych w ust. 1 i 2, odpowiednio:

- 1) dla obszaru powiatu – właściwy państwowy powiatowy lub państwowy graniczny inspektor sanitarny;
- 2) dla obszaru województwa – właściwy państwowy wojewódzki inspektor sanitarny.

§ 8. 1. Ustalenie zakresu prowadzonych badań wody, w porozumieniu z właściwym państwowym powiatowym lub państwowym granicznym inspektorem sanitarnym, wymaga uwzględnienia następujących czynników, określonych dla obszaru zaopatrzenia w wodę:

- 1) jakości i rodzaju ujmowanej wody;
- 2) zanieczyszczeń występujących w środowisku, ze szczególnym uwzględnieniem usytuowania ujęcia wody, ustanowionej strefy ochronnej ujęcia i oceny zagrożenia zdrowotnego przeprowadzonego dla tego ujęcia;
- 3) zastosowanych metod uzdatniania wody, ze szczególnym uwzględnieniem, czy zastosowane metody uzyskały pozytywną ocenę higieniczną właściwego państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego;

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 183 i 1195 oraz z 2015 r. poz. 211, 702 i 1274.

- 4) długości sieci wodociągowej;
- 5) materiałów użytych do budowy sieci wodociągowej;
- 6) wieku wodociągu;
- 7) sytuacji epidemicznej, w szczególności w zakresie chorób wodozależnych;
- 8) aktualnych potrzeb i celów badań.

2. Z przeprowadzonego badania jakości wody laboratoria wykonujące badania jakości wody sporządzają sprawozdanie.

§ 9. 1. Miejsca pobierania próbek wody, równomiernie rozmieszczone na całym obszarze zaopatrzenia w wodę, są zlokalizowane w:

- 1) urządzeniach wodociągowych:
 - a) ujęciach wody,
 - b) miejscach, w których woda jest wprowadzana do sieci,
 - c) sieci wodociągowej,
 - d) punktach czerpalnych, znajdujących się w urządzeniach wodociągowych, zainstalowanych na stałe, używanych do pobierania wody przez odbiorcę usług – zlokalizowanych najbliżej przed wodomierzem głównym lub przyłączem wodociągowym;
- 2) pompach lub innych używanych punktach czerpalnych, jeżeli woda jest dostarczana z indywidualnych ujęć wody;
- 3) punktach czerpalnych w zabudowaniach i obiektach, z zaworów używanych zwykle do pobierania wody, jeżeli woda jest wykorzystywana jako część działalności handlowej lub w budynkach użyteczności publicznej;
- 4) punktach czerpalnych w zabudowaniach i obiektach, z zaworów używanych zwykle do pobierania wody wykorzystywanej w zakładach prowadzących działalność związaną z produkcją lub obrotem żywnością;
- 5) punktach czerpalnych znajdujących się w budynkach mieszkalnych z zaworów używanych zwykle do pobierania wody.

2. Miejsca pobierania próbek ciepłej wody w celu wykrywania bakterii *Legionella* sp. są zlokalizowane w:

- 1) wypływie ze zbiornika ciepłej wody lub najbliższym punkcie czerpalnym;
- 2) punkcie czerpalnym najdalej położonym od zbiornika ciepłej wody;
- 3) miejscu powrotu wody do podgrzewacza;
- 4) wybranych punktach pośrednich, których liczba zależy od wielkości systemu.

3. Miejsca pobrania próbek wody w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych są zlokalizowane w:

- 1) punkcie czerpalnym, znajdującym się najbliżej urządzeń i instalacji wodociągowych, zainstalowanych na stałe, używanych do pobierania wody przez odbiorcę usług;
- 2) punkcie czerpalnym najdalej położonym od urządzeń i instalacji wodociągowych, zainstalowanych na stałe, używanych do pobierania wody przez odbiorcę usług;
- 3) wybranych punktach pośrednich, których liczba zależy od wielkości systemu.

§ 10. 1. Podmioty, o których mowa w § 5 i § 6, prowadzą monitoring substancji promieniotwórczych w wodzie.

2. W przypadku gdy we wstępnym monitoringu substancji promieniotwórczych stężenie trytu oraz izotopów promieniotwórczych radu: Ra-226 i Ra-228 nie przekracza granic wykrywalności określonych w części C załącznika nr 10 do rozporządzenia, podmioty, o których mowa w § 5 i § 6, wykonają pomiar stężenia radonu, trytu oraz izotopów promieniotwórczych radu: Ra-226 i Ra-228 z częstotliwością co 5 lat.

3. W przypadku gdy we wstępnym monitoringu substancji promieniotwórczych stężenie trytu oraz izotopów promieniotwórczych radu: Ra-226 i Ra-228 przekracza granice wykrywalności określone w części C załącznika nr 10 do rozporządzenia, jednocześnie nie przekraczając wartości parametrycznych określonych w części C oraz części D załącznika nr 3 do rozporządzenia, podmioty, o których mowa w § 5 i § 6, wykonają pomiar stężenia radonu, trytu oraz izotopów promieniotwórczych radu: Ra-226 i Ra-228 z częstotliwością co 2 lata.

4. W przypadku gdy we wstępnym monitoringu substancji promieniotwórczych stężenie izotopów radu: Ra-226 lub Ra-228 przekroczy wartość określoną w części D załącznika nr 3 do rozporządzenia, podmioty, o których mowa w § 5 i § 6, wykonują dodatkowo pomiar stężenia izotopów promieniotwórczych ołowiu Pb-210, polonu Po-210 oraz uranu: U-238 i U-234.

5. W przypadku gdy stężenie izotopów promieniotwórczych ołowiu Pb-210 lub polonu Po-210 lub uranu: U-238 i U-234 przekracza wartość określoną w części D załącznika nr 3 do rozporządzenia, podmioty, o których mowa w § 5 i § 6, wykonują pomiar stężenia tych izotopów promieniotwórczych z częstotliwością określoną w załączniku nr 6 do rozporządzenia.

6. W przypadku gdy we wstępnym monitoringu substancji promieniotwórczych stężenie trytu przekroczy wartość parametryczną określoną w części C załącznika nr 3 do rozporządzenia, podmioty, o których mowa w § 5 i § 6, wykonują dodatkowo pomiar stężenia sztucznych nuklidów promieniotwórczych określonych w części D załącznika nr 3 do rozporządzenia.

7. W przypadku gdy stężenia sztucznych nuklidów promieniotwórczych określonych w części D załącznika nr 3 do rozporządzenia przekroczą wartość określoną w tym załączniku, podmioty, o których mowa w § 5 i § 6, wykonują pomiar stężenia tych nuklidów z częstotliwością określoną w załączniku nr 6 do rozporządzenia.

8. W przypadku przekroczenia wartości parametrycznych któregośkolwiek z nuklidów wskazanych w części D załącznika nr 3 do rozporządzenia należy dokonać oszacowania dawki orientacyjnej zgodnie ze sposobem określonym w tym załączniku.

9. Minimalna częstotliwość pobierania próbek wody oraz działania naprawcze w zależności od wartości parametrycznej stężenia radonu w wodzie są określone w załączniku nr 7 do rozporządzenia.

§ 11. Jeżeli wartość radonu, trytu lub dawki orientacyjnej przekroczy wartość parametryczną określoną w części C załącznika nr 3 do rozporządzenia, podmioty, o których mowa w § 5 i § 6, niezwłocznie:

- 1) informują o przekroczeniach:
 - a) właściwego wójta (burmistrza, prezydenta miasta),
 - b) właściwego państwowego powiatowego lub państwowego granicznego inspektora sanitarnego,
 - c) Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki oraz
 - d) konsumentów;
- 2) dokonują oceny zagrożenia zdrowotnego;
- 3) podejmują działania naprawcze;
- 4) informują podmioty wskazane w pkt 1 o zagrożeniach zdrowotnych oraz podejmowanych działaniach naprawczych.

§ 12. W przypadku gdy w pobliżu ujęcia wody są usytuowane potencjalne źródła skażeń, w szczególności takie jak obiekty jądrowe, składowisko odpadów promieniotwórczych, obiekty, w których stosuje się otwarte źródła promieniotwórcze, pomiar stężenia trytu w wodzie – a w przypadku przekroczenia w badanych próbkach wody stężenia trytu ponad wartość parametryczną określoną w części C załącznika nr 3 do rozporządzenia, pomiar pod kątem stężenia sztucznych nuklidów promieniotwórczych określonych w części D załącznika nr 3 do rozporządzenia – jest wykonywany zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe (Dz. U. z 2014 r. poz. 1512 oraz z 2015 r. poz. 1505 i 1893) oraz wydanych na jej podstawie aktów wykonawczych, z częstotliwością nie mniejszą niż wskazana w załączniku nr 6 do rozporządzenia.

§ 13. 1. Minimalna częstotliwość pobierania próbek ciepłej wody oraz procedury postępowania w zależności od wyników badania bakteriologicznego są określone w załączniku nr 8 do rozporządzenia.

2. Minimalna częstotliwość pobierania próbek wody wprowadzanej do jednostkowych opakowań jest określona w załączniku nr 9 do rozporządzenia.

§ 14. Częstotliwość badań wody z cystern oraz zbiorników w środkach transportu lądowego, powietrznego lub wodnego określa właściwy państwowy powiatowy lub państwowy graniczny inspektor sanitarny po przeprowadzeniu analizy ryzyka.

§ 15. 1. Badania w ramach monitoringu jakości wody w zakresie parametrów chemicznych należy prowadzić metodami zgodnymi z charakterystyką metod badań określoną w części A załącznika nr 10 do rozporządzenia.

2. Badania w ramach monitoringu jakości wody w zakresie parametrów mikrobiologicznych należy prowadzić metodami określonymi w części B załącznika nr 10 do rozporządzenia.

3. Badania w ramach monitoringu jakości wody w zakresie parametrów substancji promieniotwórczych należy prowadzić z zastosowaniem metod lub procedur badawczych zapewniających osiągnięcie granic wykrywalności, określonych w części C załącznika nr 10 do rozporządzenia.

§ 16. 1. W ramach monitoringu jakości wody prowadzonego przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej właściwy państwowy powiatowy lub państwowy graniczny inspektor sanitarny:

- 1) weryfikuje terminowość przekazywania przez podmioty, o których mowa w § 5 i § 6:
 - a) wyników badań wody,
 - b) informacji o planowanych i podejmowanych działaniach naprawczych wraz z harmonogramem ich realizacji w sytuacji, gdy jakość wody nie odpowiada wymaganiom określonym w załącznikach nr 1–4 do rozporządzenia;
- 2) analizuje przekazane przez podmioty, o których mowa w § 5 i § 6, wyniki badań jakości wody, przeprowadzone zgodnie z ustalonym na dany rok harmonogramem, w zakresie ewentualnych zagrożeń zdrowotnych;
- 3) monitoruje wywiązywanie się podmiotów, o których mowa w § 5 i § 6, z realizacji harmonogramu działań naprawczych, o którym mowa w pkt 1 lit. b;
- 4) gromadzi, weryfikuje, analizuje i ocenia dane uzyskane w wyniku prowadzonego monitoringu jakości wody, zwane dalej „danymi monitoringowymi”;
- 5) przekazuje dane monitoringowe do właściwego państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego;
- 6) informuje właściwego wójta (burmistrza, prezydenta miasta) o jakości wody na nadzorowanym terenie.

2. W ramach monitoringu jakości wody prowadzonego przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej właściwy państwowy wojewódzki inspektor sanitarny:

- 1) koordynuje wykonywanie przez podmioty, o których mowa w § 5 i § 6, badań wody zgodnie z ustalonym harmonogramem;
- 2) gromadzi, analizuje i ocenia uzyskane dane monitoringowe;
- 3) przekazuje dane monitoringowe do Głównego Inspektora Sanitarnego.

3. Realizując zadania, o których mowa w ust. 1 i 2, organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej:

- 1) uzgadniają harmonogram pobierania próbek wody do badań oraz zakres badań wykonywanych w danym roku przez podmioty, o których mowa w § 5 i § 6;
- 2) wykonują badania wody zgodnie z ustalonym przez te organy planem działania na dany rok;
- 3) wykonują badania ciepłej wody w celu wykrywania bakterii *Legionella* sp. w przedsiębiorstwach podmiotu wykonującego działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne;
- 4) wykonują kontrolne badania wody po zakończeniu działań naprawczych, mające na celu sprawdzenie, czy woda spełnia wymagania, o których mowa w § 3;
- 5) prowadzą wykaz:
 - a) przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych,
 - b) podmiotów wykorzystujących wodę, pochodzącą z indywidualnego ujęcia, jako część działalności handlowej lub w budynkach użyteczności publicznej,
 - c) urządzeń wodociągowych,
 - d) miejsc pobierania próbek wody objętych monitoringiem jakości wody.

§ 17. 1. Właściwy państwowy powiatowy lub państwowy graniczny inspektor sanitarny na podstawie sprawozdania, o którym mowa w § 8 ust. 2, z wyników badań realizowanych według ustalonego harmonogramu, przekazywanych przez podmioty, o których mowa w § 5 i § 6, stwierdza:

- 1) przydatność wody do spożycia, w przypadku gdy woda spełnia wymagania określone w załącznikach nr 1–3 do rozporządzenia oraz parametry określone w lp. 2, 4 i 5 załącznika nr 4 do rozporządzenia;

- 2) przydatność wody do spożycia, na warunkach przyznanego odstępstwa, w odniesieniu do przypadku określonego w § 25 ust. 1;
- 3) warunkową przydatność wody do spożycia, w przypadku, o którym mowa w § 18, po rozważeniu stopnia zagrożenia dla zdrowia;
- 4) brak przydatności wody do spożycia.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, podmiot, o którym mowa w § 5 i § 6, ustala z właściwym państwowym powiatowym lub państwowym granicznym inspektorem sanitarnym zakres i termin realizacji działań naprawczych.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, określa się dopuszczalne wartości parametrów, na jakie pozwala stwierdzona warunkowa przydatność.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, właściwy państwowy powiatowy lub państwowy graniczny inspektor sanitarny nakazuje unieruchomienie wodociągu lub innego urządzenia zaopatrującego ludność w wodę oraz podjęcie działań naprawczych przez podmiot, o którym mowa w § 5 i § 6, wraz z określeniem terminu ich realizacji.

5. Właściwy państwowy powiatowy lub państwowy graniczny inspektor sanitarny informuje właściwego wójta (burmistrza, prezydenta miasta) o stwierdzeniu przydatności lub braku przydatności wody do spożycia, w zakresie, o którym mowa w ust. 1, oraz wydanych zaleceniach w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 2–4.

6. Właściwy wójt (burmistrz, prezydent miasta) po otrzymaniu informacji, o której mowa w ust. 5, niezwłocznie informuje właściwego państwowego powiatowego lub państwowego granicznego inspektora sanitarnego o planowanych działaniach naprawczych wraz z wskazaniem terminu ich realizacji.

§ 18. 1. Jeżeli przekroczenie wartości dopuszczalnych dla danego parametru, z wyłączeniem parametrów mikrobiologicznych określonych w załączniku nr 1 oraz części A załącznika nr 3 do rozporządzenia, nie stwarza zagrożenia dla zdrowia i jest możliwe do usunięcia w terminie 30 dni, właściwy państwowy powiatowy lub państwowy graniczny inspektor sanitarny stwierdza warunkową przydatność wody przeznaczonej do spożycia, określając dopuszczalne wartości parametryczne.

2. Przekroczenie wartości dopuszczalnych dla danego parametru nie może utrzymywać się łącznie przez okres dłuższy niż 30 dni w ciągu poprzedzających dwunastu miesięcy.

§ 19. 1. Właściwy państwowy powiatowy lub państwowy graniczny inspektor sanitarny na podstawie:

- 1) sprawozdań, o których mowa w § 8 ust. 2, z wyników badań realizowanych według ustalonego harmonogramu, przekazywanych przez podmioty, o których mowa w § 5 i § 6,
- 2) analizy podejmowanych działań naprawczych,
- 3) prowadzonego monitoringu, o którym mowa w § 16

– wydaje okresowe oceny jakości wody.

2. Oceny, o których mowa w ust. 1, zawierają informacje dotyczące spełnienia na nadzorowanym terenie wymagań określonych w załącznikach nr 1–4 do rozporządzenia w okresie, dla którego opracowywana jest ocena.

3. Oceny, o których mowa w ust. 1, służą do przekazania właściwemu wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta) informacji koniecznych do podjęcia działań mających na celu zaopatrzenie konsumentów w wodę o właściwej jakości.

4. Oceny, o których mowa w ust. 1, są wydawane:

- 1) nie rzadziej niż raz na rok – jeżeli jakość wody pochodzącej z urządzenia wodociągowego lub indywidualnego ujęcia wody jest badana z częstotliwością co najwyżej jeden raz na miesiąc, a uzyskane wyniki badań odpowiadają wymaganiom określonym w załącznikach nr 1–4 do rozporządzenia;
- 2) nie rzadziej niż raz na 6 miesięcy – jeżeli jakość wody pochodzącej z urządzenia wodociągowego lub indywidualnego ujęcia wody jest badana wielokrotnie w ciągu miesiąca, a uzyskane wyniki badań odpowiadają wymaganiom określonym w załącznikach nr 1–4 do rozporządzenia;
- 3) w zależności od przyznanego odstępstwa albo stwierdzonej warunkowej przydatności wody do spożycia – jeżeli jakość wody pochodzącej z urządzenia wodociągowego lub indywidualnego ujęcia wody nie odpowiada wymaganiom określonym w załącznikach nr 1–4 do rozporządzenia.

§ 20. 1. Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej na podstawie ocen, o których mowa w § 19 ust. 1, dokonują ocen obszarowych jakości wody oraz szacowania ryzyka zdrowotnego konsumentów.

2. Ocena, o której mowa w ust. 1, zawiera w szczególności:

- 1) wykaz producentów wody zaopatrujących ludność oraz dostarczających wodę z indywidualnych ujęć jako część działalności handlowej lub do budynków użyteczności publicznej;
- 2) informacje o:
 - a) wielkości produkcji wody dostarczanej od poszczególnych producentów i sposobu jej uzdatniania,
 - b) liczbie ludności zaopatrywanej w wodę,
 - c) jakości wody, sposobu jej uzdatniania i dezynfekcji, jeżeli jest stosowana,
 - d) przekroczeniach wartości dopuszczalnych parametrów jakości wody wraz ze wskazaniem ich wpływu na zdrowie konsumentów,
 - e) zgłoszonych reakcjach niepożądanych związanych ze spożyciem wody na danym obszarze,
 - f) prowadzonych postępowaniach administracyjnych w zakresie jakości wody,
 - g) działaniach naprawczych prowadzonych przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne.

3. Ocena, o której mowa w ust. 1, dotyczy:

- 1) strefy zaopatrzenia;
- 2) gminy;
- 3) powiatu;
- 4) województwa;
- 5) kraju.

4. Ocenę, o której mowa w ust. 1, wydaje nie rzadziej niż raz na rok, odpowiednio:

- 1) właściwy państwowy powiatowy lub państwowy graniczny inspektor sanitarny dla obszarów określonych w ust. 3 pkt 1–3;
- 2) właściwy państwowy wojewódzki inspektor sanitarny dla województwa;
- 3) Główny Inspektor Sanitarny dla kraju.

5. Oceny, o których mowa w ust. 3 pkt 1–3, są przekazywane do wiadomości właściwego wójta (burmistrza, prezydenta miasta) oraz starosty.

6. Oceny, o których mowa w ust. 3 pkt 4, są przekazywane do wiadomości właściwego marszałka województwa.

§ 21. 1. Ocena higieniczna, o której mowa w art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, jest wydawana na podstawie dokumentacji.

2. Dokumentacja, o której mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) nazwę i adres obiektu lub elementu obiektu, gdzie zostanie zastosowany oceniany materiał lub wyrób używany do uzdatniania wody;
- 2) rodzaje zastosowanych wyrobów, materiałów, preparatów z aktualnymi atestami higienicznymi jednostki uprawnionej do wydawania takich atestów;
- 3) określenie miejsca i przeznaczenia zastosowania materiałów, wyrobów, preparatów używanych w procesie uzdatniania i dystrybucji wody;
- 4) w przypadku stosowania produktu biobójczego, także dokument dopuszczający ten produkt biobójczy do obrotu, z określonym zakresem jego stosowania.

3. Ocena, o której mowa w art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, powinna być poparta wynikiem badania wody przeprowadzonym w laboratorium Państwowej Inspekcji Sanitarnej pozwalającym na stwierdzenie spełniania wymagań określonych w załącznikach nr 1–4 do rozporządzenia.

4. Właściwy państwowy powiatowy lub państwowy graniczny inspektor sanitarny prowadzi wykaz wydanych ocen o materiałach i wyrobach stosowanych do uzdatniania wody.

5. Właściwy państwowy powiatowy lub państwowy graniczny inspektor sanitarny prowadzi wykaz materiałów i wyrobów stosowanych do dystrybucji wody uwzględniający:

- 1) nazwę i adres obiektu lub elementu obiektu, gdzie będzie stosowany materiał lub wyrób używany do dystrybucji wody, lub określenie miejsca i przeznaczenia zastosowania materiałów, wyrobów, używanych do dystrybucji wody;
- 2) rodzaje zastosowanych wyrobów i materiałów z aktualnymi atestami higienicznymi jednostki uprawnionej do wydawania takich atestów, potwierdzających bezpieczeństwo ich stosowania dla zdrowia ludzi.

6. Właściwy państwowy powiatowy lub państwowy graniczny inspektor sanitarny prowadzi wykaz parametrów, które wymagają monitorowania w wodzie dostarczanej odbiorcom usług z uwagi na zastosowane materiały lub wyroby do uzdatniania i dystrybucji wody.

§ 22. 1. Do oceny nowej technologii uzdatniania wody stosuje się przepisy § 21 ust. 1–3.

2. Właściwy państwowy wojewódzki inspektor sanitarny prowadzi wykaz zgód, o których mowa w art. 12 ust. 3 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków.

3. Właściwy państwowy wojewódzki inspektor sanitarny prowadzi wykaz parametrów, które wymagają monitorowania w wodzie dostarczanej odbiorcom usług z uwagi na stosowane nowe technologie uzdatniania wody.

§ 23. 1. Konsumenci uzyskują informacje o jakości wody:

- 1) zgodnie z przepisami o dostępie do informacji publicznej lub
- 2) z komunikatów umieszczanych na stronie internetowej urzędu gminy oraz na stronie internetowej podmiotu, o którym mowa w § 5 i § 6, jeżeli taka strona jest prowadzona.

2. Informacja, o której mowa w ust. 1, powinna zawierać:

- 1) dane o przekroczeniach dopuszczalnych wartości parametrów jakości wody oraz związanych z nimi zagrożeniach zdrowotnych;
- 2) dane o pogorszeniu jakości wody pod względem organoleptycznym;
- 3) informacje o możliwości poprawy jakości wody przy użyciu środków dostępnych dla konsumentów;
- 4) informacje o planowanych przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne przedsięwzięciach naprawczych i harmonogramach ich realizacji;
- 5) informacje o udzielonych zgodach na odstępstwo od dopuszczalnych parametrów;
- 6) zalecenia mające na celu minimalizację zagrożenia dla zdrowia ludzkiego.

3. Informacja, o której mowa w ust. 1, w zakresie informacji wskazanych w ust. 2 pkt 1, 3 i 6 powinna być w miarę możliwości uzgodniona z właściwym państwowym powiatowym lub państwowym granicznym inspektorem sanitarnym.

4. W przypadku gdy woda pochodzi z indywidualnych ujęć wody zaopatrujących mniej niż 50 osób lub dostarczających mniej niż średnio 10 m³ wody na dobę i nie jest dostarczana jako część działalności handlowej lub do budynków użyteczności publicznej, na właścicielu lub zarządcy ujęcia wody spoczywa obowiązek udzielenia konsumentom informacji o braku spełniania wymagań określonych w § 3.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, właściciel lub zarządca występuje do właściwego państwowego powiatowego inspektora sanitarnego o dokonanie oceny potencjalnych zagrożeń zdrowotnych wynikających z braku spełniania wymagań określonych w § 3, załączając wyniki badań laboratoryjnych wody.

6. W przypadku stwierdzenia w ocenie, o której mowa w ust. 5, potencjalnych zagrożeń zdrowotnych wynikających z braku spełniania wymagań określonych w § 3, państwowy inspektor sanitarny wskazuje możliwe czynności, które mogą zostać podjęte w celu ochrony zdrowia ludzkiego.

7. Właściciel lub zarządca, o którym mowa w ust. 4, informuje konsumentów o wszelkich czynnościach, które mogą zostać podjęte w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed szkodliwymi skutkami wynikającymi z jakiegokolwiek zanieczyszczenia. W przypadku potencjalnego zagrożenia dla zdrowia ludzkiego wynikającego z jakości wody, niezwłocznie udziela porad dotyczących przeciwdziałania temu zagrożeniu.

§ 24. 1. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) w porozumieniu z właściwym państwowym powiatowym lub państwowym granicznym inspektorem sanitarnym w ramach informowania mieszkańców o jakości wody przedstawia informację uwzględniającą:

- 1) obszar gminy, na który dostarczana jest woda podlegająca badaniom, wraz z uwzględnieniem informacji, o których mowa w § 23 ust. 2;
- 2) obszar gminy, na którym woda nie została objęta obowiązkiem wykonywania badań, wraz ze wskazaniem powodów;
- 3) zagrożenia wynikające z braku wykonywania badań jakości wody;
- 4) wskazanie czynności, które mogą zostać podjęte w celu ochrony zdrowia przed niepożądanymi skutkami wynikającymi z jakichkolwiek zanieczyszczeń wody.

2. W przypadku pojawienia się potencjalnego zagrożenia dla zdrowia konsumentów wynikającego z nieodpowiedniej jakości wody, właściwy wójt (burmistrz, prezydent miasta) zapewnia niezwłoczne przekazanie konsumentom odpowiednich zaleceń wraz ze wskazaniem sposobu zaopatrzenia ich w wodę bezpieczną dla zdrowia, o której mowa w § 3.

§ 25. 1. W przypadku gdy woda nie spełnia wymagań określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia, z wyłączeniem wymagań określonych dla bromianów i ołowiu, i nie jest możliwe przywrócenie jej jakości do stanu wymaganego przepisami rozporządzenia w terminie 30 dni, podmiot, o którym mowa w § 5, oraz podmiot wykorzystujący wodę z indywidualnych ujęć jako część działalności handlowej lub w budynkach użyteczności publicznej mogą wystąpić o zgodę na odstępstwo od tych wymagań.

2. Wystąpienie o zgodę na odstępstwo jest możliwe w przypadku:

- 1) utworzenia nowego obszaru zaopatrzenia w wodę;
- 2) obszaru zaopatrzenia, który na dzień 1 maja 2004 r. wykazywał zgodność parametrów jakości wody;
- 3) ustanowienia wartości dla nowych parametrów lub nowych wartości dla parametrów obowiązujących.

3. Podmiot, o którym mowa w ust. 1, składa wniosek o zgodę na odstępstwo do właściwego państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego, za pośrednictwem właściwego państwowego powiatowego lub państwowego granicznego inspektora sanitarnego.

4. Wniosek o zgodę na odstępstwo powinien zawierać następujące informacje:

- 1) wskazanie przyczyn występowania w wodzie przekroczeń dopuszczalnych parametrów, a także podejmowane przez podmioty, o których mowa w ust. 1, działania w celu uzyskania poprawy jakości wody;
- 2) wskazanie powodów, z których nie można niezwłocznie dostarczyć wody o właściwej jakości za pomocą innych środków;
- 3) wykaz parametrów z przekroczeniami dopuszczalnych wartości;
- 4) wyniki kontroli jakości wody w zakresie parametrów, o których mowa w pkt 3, z ostatnich trzech lat w przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 2 i 3;
- 5) propozycje maksymalnych dopuszczalnych wartości parametrów, o których mowa w pkt 3;
- 6) proponowany maksymalny okres odstępowstwa, nieprzekraczający trzech lat;
- 7) ekspertyzę przygotowaną przez instytut badawczy prowadzący działalność z zakresu zdrowia publicznego, dotyczącą wpływu proponowanych maksymalnych dopuszczalnych wartości parametrów, o których mowa w pkt 3, uwzględniającą proponowany okres odstępowstwa, na zdrowie konsumentów;
- 8) określenie obszaru zaopatrzenia w wodę, którego dotyczy odstępstwo;
- 9) określenie dobowej produkcji wody;
- 10) określenie liczby ludności zaopatrywanej w wodę;

- 11) określenie wpływu na przedsiębiorstwa produkcji żywności;
- 12) propozycje częstotliwości badań w ramach kontroli wewnętrznej w odniesieniu do parametrów, o których mowa w pkt 3, wraz z uzasadnieniem;
- 13) harmonogram działań naprawczych, ocenę kosztów oraz źródła finansowania działań naprawczych;
- 14) harmonogram działań sprawdzających efektywność procesów naprawczych;
- 15) uzasadnienie wraz ze wskazaniem podejmowanych działań w celu zapewnienia wody odpowiedniej jakości.

5. Właściwy państwowy wojewódzki inspektor sanitarny po dokonaniu analizy w zakresie poprawności oraz kompletności złożonego wniosku:

- 1) przekazuje Głównemu Inspektorowi Sanitarnemu wniosek, o którym mowa w ust. 1, wraz ze wskazaniem, czy:
 - a) udzielenie zgody na odstępstwo nie będzie stanowić potencjalnego zagrożenia dla zdrowia ludzkiego,
 - b) zaopatrzenie w wodę o właściwej jakości nie będzie mogło być zrealizowane niezwłocznie za pomocą innych środków, oraz
- 2) przekazuje właściwemu wojewodzie informację o złożeniu wniosku o wystąpieniu wyjątkowych okoliczności skutkujących koniecznością przedłożenia go Komisji Europejskiej celem wyrażenia zgody na odstępstwo.

6. Główny Inspektor Sanitarny przekazuje wniosek Komisji Europejskiej.

7. Po uzyskaniu zgody Komisji Europejskiej właściwy państwowy powiatowy lub państwowy graniczny inspektor sanitarny wydaje decyzję wyrażającą zgodę na odstępstwo, określając maksymalną wartość parametru, na jaką pozwala odstępstwo, termin obowiązywania zgody oraz warunki, jakie mają być spełnione w trakcie obowiązywania zgody na odstępstwo.

§ 26. 1. Podmiot, o którym mowa w § 25 ust. 1, przekazuje właściwemu państwowemu wojewódzkiemu inspektorowi sanitarnemu, właściwemu wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta) oraz właściwemu wojewodzie, co 3 miesiące od dnia złożenia wniosku, szczegółowe sprawozdanie z podejmowanych działań naprawczych wraz z działaniami planowanymi do podjęcia w następnym okresie sprawozdawczym.

2. Właściwy państwowy wojewódzki inspektor sanitarny na bieżąco dokonuje analizy sprawozdań, o których mowa w ust. 1.

§ 27. Zgody na odstępstwo wydane przed dniem wejścia w życie rozporządzenia zachowują ważność na okres, na jaki zostały wydane.

§ 28. 1. W celu określenia rozmiaru i charakteru prawdopodobnego narażenia na substancje promieniotwórcze w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi podmioty, o których mowa w § 5 i § 6, wykonają wstępny monitoring substancji promieniotwórczych, nie później niż w terminie 24 miesięcy od dnia wejścia w życie rozporządzenia.

2. Podmioty, o których mowa w ust. 1, prześlą wyniki badań do właściwego państwowego powiatowego lub państwowego granicznego inspektora sanitarnego w terminie 10 dni roboczych od dnia sporządzenia sprawozdania z badań.

3. Właściwy państwowy powiatowy lub państwowy graniczny inspektor sanitarny, w terminie nie dłuższym niż 27 miesięcy od dnia wejścia w życie rozporządzenia, prześle właściwemu państwowemu wojewódzkiemu inspektorowi sanitarnemu raport z wyników przeprowadzonych badań.

4. Właściwy państwowy wojewódzki inspektor sanitarny, w terminie nie dłuższym niż 30 miesięcy od dnia wejścia w życie rozporządzenia, prześle Głównemu Inspektorowi Sanitarnemu raport z wyników przeprowadzonych badań.

§ 29. Traci moc rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. Nr 61, poz. 417 oraz z 2010 r. Nr 72, poz. 466).

§ 30. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 28 listopada 2015 r.

Minister Zdrowia: *M. Zembala*

Załączniki do rozporządzenia Ministra Zdrowia
z dnia 13 listopada 2015 r. (poz. 1989)

Załącznik nr 1**PODSTAWOWE WYMAGANIA MIKROBIOLOGICZNE****A. Wymagania mikrobiologiczne, jakim powinna odpowiadać woda**

Lp.	Parametr	Najwyższa dopuszczalna wartość	
		liczba mikroorganizmów [jtk]	objętość próbki [ml]
1.	<i>Escherichia coli</i>	0	100
2.	Enterokoki	0	100

B. Wymagania mikrobiologiczne, jakim powinna odpowiadać woda wprowadzana do jednostkowych opakowań

Lp.	Parametr	Najwyższa dopuszczalna wartość	
		liczba mikroorganizmów [jtk]	objętość próbki [ml]
1.	<i>Escherichia coli</i>	0	250
2.	Enterokoki	0	250
3.	<i>Pseudomonas aeruginosa</i>	0	250
4.	Ogólna liczba mikroorganizmów w 36±2°C po 48 h	20	1
5.	Ogólna liczba mikroorganizmów w 22±2°C po 72 h	100	1

C. Wymagania mikrobiologiczne, jakim powinna odpowiadać woda w cysternach, zbiornikach magazynujących wodę w środkach transportu lądowego lub wodnego

Lp.	Parametr	Najwyższa dopuszczalna wartość parametru w próbce wody pobranej	
		liczba mikroorganizmów [jtk]	objętość próbki [ml]
1.	<i>Escherichia coli</i>	0	100
2.	Enterokoki	0	100
3.	<i>Pseudomonas aeruginosa</i>	0	100
4.	Ogólna liczba mikroorganizmów w 36±2°C po 48 h	100	1

D. Wymagania mikrobiologiczne, jakim powinna odpowiadać woda w zbiornikach magazynujących wodę w środkach transportu powietrznego

Lp.	Parametr	Najwyższa dopuszczalna wartość parametru w próbce wody pobranej	
		liczba mikroorganizmów [jtk]	objętość próbki [ml]
1.	<i>Escherichia coli</i>	0	100
2.	Enterokoki	0	100
3.	<i>Pseudomonas aeruginosa</i>	≤10 ¹⁾	100
		>10 ≤100 ^{1), 2)}	100
4.	Ogólna liczba mikroorganizmów w 36±2°C po 48 h	100	1

Objaśnienia:

- ¹⁾ Należy badać w miejscu (punkcie czerpalnym) najdalej położonym od zbiornika magazynującego wodę w środkach transportu powietrznego po zakończonym rejsie.
- ²⁾ Należy przedsięwziąć działania zaradcze.

E. Wymagania mikrobiologiczne, jakim powinna odpowiadać ciepła woda

Lp.	Parametr	Liczba mikroorganizmów [jtk]	Objętość próbki [ml]
1.	<i>Legionella</i> sp. ¹⁾	<100	100

Objaśnienia:

¹⁾ Należy badać w ciepłej wodzie w budynkach zamieszkania zbiorowego i przedsiębiorstwach podmiotu wykonującego działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne.

Uwaga: W szpitalach, w których przebywają pacjenci o obniżonej odporności, w tym objęci leczeniem immunosupresyjnym, pałeczki *Legionella* sp. powinny być nieobecne w próbce wody o objętości 1000 ml.

PODSTAWOWE WYMAGANIA CHEMICZNE, JAKIM POWINNA ODPOWIEDAĆ WODA

Lp.	Parametry	Najwyższe dopuszczalne stężenie	Jednostka
1.	Akryloamid	0,10 ¹⁾	µg/l
2.	Antymon	5	µg/l
3.	Arsen	10	µg/l
4.	Azotany	50 ²⁾	mg/l
5.	Azotyny	0,50 ²⁾	mg/l
6.	Benzen	1,0	µg/l
7.	Benzo(a)piren	0,010	µg/l
8.	Bor	1,0	mg/l
9.	Bromiany	10 ³⁾	µg/l
10.	Chlorek winylu	0,50 ^{1),4)}	µg/l
11.	Chrom	50	µg/l
12.	Cyjanki	50	µg/l
13.	1,2-dichloroetan	3,0	µg/l
14.	Epichlorohydryna	0,10 ¹⁾	µg/l
15.	Fluorki	1,5	mg/l
16.	Kadm	5	µg/l
17.	Miedź	2,0 ³⁾	mg/l
18.	Nikiel	20	µg/l
19.	Ołów	10	µg/l
20.	Pestycydy	0,10 ⁶⁾	µg/l
21.	Σ pestycydów ⁸⁾	0,50 ⁷⁾	µg/l
22.	Rtęć	1	µg/l

23.	Selen	10	µg/l
24.	Σ trichloroetenu i tetrachloroetenu	10	µg/l
25.	Σ Wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych	0,10 ⁸⁾	µg/l
26.	Σ THM	100 ^{3),9)}	µg/l

Objaśnienia:

- 1) Wartość odnosi się do stężenia pozostałości monomeru w wodzie, obliczonego zgodnie ze specyfikacjami maksymalnego uwalniania z odpowiedniego polimeru w kontakcie z wodą.
- 2) Warunek: $[\text{azotany}]/50 + [\text{azotyny}]/3 \leq 1$, gdzie wartości w nawiasach kwadratowych oznaczają: stężenie azotanów (NO_3) i azotynów (NO_2) w mg/l. Stężenie azotynów w wodzie uzdatnionej wprowadzonej do sieci wodociągowej lub innych urządzeń dystrybucji nie może przekraczać wartości 0,10 mg/l.
- 3) W miarę możliwości bez ujemnego wpływu na dezynfekcję powinno dążyć się do osiągnięcia niższej wartości.
- 4) Oznaczać w wodzie przesyłanej instalacjami z polichloru winylu.
- 5) Wartość dopuszczalna, jeżeli nie powoduje zmiany barwy wody spowodowanej agresywnością korozyjną wody dla rur miedzianych.
- 6) Termin „pestycydy” obejmuje organiczne: insektycydy, herbicydy, fungicydy, nematocydy, akarycydy, algicydy, rodentocydy, slimicydy, a także produkty pochodne (m.in. regulatory wzrostu) oraz ich pochodne metabolity, a także produkty ich rozkładu i reakcji. Oznaczać jedynie te pestycydy, których występowania w wodzie można oczekiwać.
Wartość stosuje się do każdego poszczególnego pestycydu. W przypadku aldryny, dieldryny, heptachloru i epoksydu heptachloru NDS wynosi 0,030 µg/l.
- 7) Σ pestycydów oznacza sumę poszczególnych pestycydów wykrytych i oznaczonych ilościowo w ramach monitoringu.
- 8) Wartość oznacza sumę stężeń wyszczególnionych związków:
 - benzo(b)fluoranten,
 - benzo(k)fluoranten,
 - benzo(ghi)perylen,
 - indeno(1,2,3-cd)piren.
- 9) Σ THM – wartość oznacza sumę stężeń związków:
 - trichlorometan,
 - bromodichlorometan,
 - dibromochlorometan,
 - tribromometan.

Załącznik nr 3

DODATKOWE WYMAGANIA MIKROBIOLOGICZNE, ORGANOLEPTYCZNE, FIZYKOCHEMICZNE
ORAZ DOTYCZĄCE SUBSTANCJI PROMIENIOTWÓRCZYCH, JAKIM POWINNA ODPOWIADAĆ WODA

A. Wymagania mikrobiologiczne

Lp.	Parametr	Najwyższa dopuszczalna wartość parametru w próbce wody	
		liczba mikroorganizmów [jtk]	objętość próbki [ml]
1.	Bakterie grupy coli ¹⁾	0	100
2.	Ogólna liczba mikroorganizmów w 22±2 °C po 72 h	bez nieprawidłowych zmian	1
3.	<i>Clostridium perfringens</i> (łącznie ze sporami) ²⁾	0	100

B. Wymagania organoleptyczne i fizykochemiczne

Lp.	Parametr	Dopuszczalne zakresy wartości ³⁾	Jednostka
1.	Aluminium	200	µg/l
2.	Amonowy jon	0,50	mg/l
3.	Barwa ⁴⁾		
4.	Chlorki	250 ⁵⁾	mg/l
5.	Mangan	50	µg/l
6.	Mętność ⁴⁾	1	NTU
7.	Ogólny węgiel organiczny (OWO)	bez nieprawidłowych zmian ⁶⁾	
8.	Stężenie jonów wodoru (pH)	6,5–9,5 ⁵⁾	
9.	Przewodność ⁷⁾	2.500 ⁵⁾	µS/cm
10.	Siarczany	250 ⁵⁾	mg/l
11.	Smak ⁴⁾	–	–

12.	Sód	200	mg/l
13.	Utlenialność z KMnO ₄	5,0 ⁸⁾⁹⁾	mg/l
14.	Zapach ⁴⁾	–	–
15.	Żelazo	200	µg/l

C. Wymagania dotyczące substancji promieniotwórczych

Lp.	Parametr	Dopuszczalne zakresy wartości – wartość parametryczna ³⁾	Jednostka
1.	Radon	100	Bq/l
2.	Tryt	100 ¹⁰⁾	Bq/l
3.	Dawka orientacyjna	0,10 ^{10), 11)}	mSv/rok

D. Stężenia pochodne dla promieniotwórczości w wodzie¹²⁾

Pochodzenie	Nuklidy promieniotwórcze	Stężenie pochodne –wartość parametryczna ³⁾
Naturalne	U-238 [*]	3,0 Bq/l
	U-234 [*]	2,8 Bq/l
	Ra-226	0,5 Bq/l
	Ra-228	0,2 Bq/l
	Pb-210	0,2 Bq/l
	Po-210	0,1 Bq/l
Sztuczne	C-14	240 Bq/l
	Sr-90	4,9 Bq/l
	Pu-239/Pu-240	0,6 Bq/l
	Am-241	0,7 Bq/l
	Co-60	40 Bq/l
	Cs-134	7,2 Bq/l
	Cs-137	11 Bq/l
	I-131	6,2 Bq/l

*W tabeli uwzględniono wyłącznie właściwości promieniotwórcze uranu, bez toksyczności chemicznej.

Objaśnienia:

- ¹⁾ Dopuszcza się pojedyncze bakterie wykrywane sporadycznie, nie w kolejnych próbkach, do 5 % próbek w ciągu roku.
- ²⁾ Należy badać w wodzie pochodzącej z ujęć powierzchniowych i mieszanych, a w przypadku przekroczenia dopuszczalnych wartości, należy zbadać, czy nie ma zagrożenia dla zdrowia ludzkiego wynikającego z

obecności innych mikroorganizmów chorobotwórczych, np.: *Cryptosporidium*.

- 3) W przypadku podania jednej wartości dolna wartość zakresu wynosi zero.
- 4) Akceptowalny przez konsumentów i bez nieprawidłowych zmian.
- 5) Parametr powinien być uwzględniony przy ocenie agresywnych właściwości korozyjnych wody.
- 6) Nie musi być oznaczany dla produkcji wody mniejszych niż 10.000 m³ dziennie.
- 7) Oznaczana w temperaturze 25 °C.
- 8) Nie musi być oznaczany, jeżeli badane jest OWO.
- 9) Indeks nadmanganianowy – utlenianie powinno być przeprowadzone w ciągu 10 min w temperaturze 100 °C w środowisku kwaśnym z wykorzystaniem nadmanganianu.
- 10) Podwyższone stężenie trytu może świadczyć o obecności innych sztucznych radionuklidów. W przypadku wzrostu stężenia trytu ponad wartość parametryczną wymagane jest przeprowadzenie analizy pod kątem obecności innych sztucznych radionuklidów.
- 11) Dawkę orientacyjną oblicza się, wyłączając tryt, potas – izotop K-40, radon – izotop Rn-222 i produkty rozpadu radonu – izotopu Rn-222, ze zmierzonych stężeń aktywności radionuklidów i współczynników dawki pochłoniętej określonych przepisami ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe (Dz. U. z 2014 r. poz. 1512 oraz z 2015 r. poz. 1505 i 1893) w odniesieniu do wielkości rocznego spożycia wody (730 l dla osób dorosłych). Nie jest wymagane dalsze badanie, jeżeli spełniony jest wzór:

$$\sum_{i=1}^n \frac{C_i(obs)}{C_i(der)} \leq 1$$

gdzie:

$C_i(obs)$ = wartość zaobserwowana stężenia radionuklidu i

$C_i(der)$ = wartość pochodna stężenia radionuklidu i

n = liczba wykrytych radionuklidów.

- 12) Ustala się stężenia pochodne dla promieniotwórczości w wodzie. Tabela zawiera wartości dla najczęściej występujących radionuklidów naturalnych i sztucznych. Są to wartości precyzyjne, obliczone dla dawki 0,1 mSv i rocznego spożycia wody 730 l przy współczynnikach dawki pochłoniętej określonych przepisami ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe. Stężenia pochodne dla innych radionuklidów należy określić w ten sam sposób, a ich wartości następnie aktualizować w oparciu o nowsze dane uznane przez Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki.

DODATKOWE WYMAGANIA CHEMICZNE, JAKIM POWINNA ODPOWIEDAĆ WODA

Lp.	Parametry	Dopuszczalne zakresy wartości ¹⁾	Jednostka
1.	Bromodichlorometan	0,015	mg/l
2.	Chlor wolny ²⁾	0,3 ³⁾	mg/l
3.	Chloraminy	0,5	mg/l
4.	Σ chloranów i chlorynów ⁴⁾	0,7	mg/l
5.	Ozon ⁵⁾	0,05	mg/l
6.	Formaldehyd	0,050	mg/l
7.	Ftalan dibutyli	0,020	mg/l
8.	Magnez	30–125 ⁶⁾	mg/l
9.	Srebro	0,010	mg/l
10.	Tetrachlorometan (czterochlorek węgla)	0,002	mg/l
11.	Σ trichlorobenzenów	0,020	mg/l
12.	2,4,6-trichlorofenol	0,200	mg/l
13.	Trichlorometan (chloroform)	0,030	mg/l
14.	Twardość	60–500 ⁷⁾	mg/l

Objaśnienia:

- ¹⁾ W przypadku podania jednej wartości dolna wartość zakresu wynosi zero.
- ²⁾ W punkcie czerpalnym u konsumenta, jeżeli woda jest dezynfekowana chlorem lub jego związkami.
- ³⁾ Dopuszczalne stężenie wolnego chloru w zbiorniku magazynującym wodę w środkach transportu lądowego, powietrznego lub wodnego wynosi 0,3–0,5 mg/l.
- ⁴⁾ W punkcie czerpalnym u konsumenta, jeżeli woda jest dezynfekowana dwutlenkiem chloru.
- ⁵⁾ W punkcie czerpalnym u konsumenta, jeżeli ozon jest stosowany w procesie uzdatniania wody.
- ⁶⁾ Nie więcej niż 30 mg/l magnezu, jeżeli stężenie siarczanów jest równe lub większe od 250 mg/l. Przy niższej zawartości siarczanów dopuszczalne stężenie magnezu wynosi 125 mg/l; wartość zalecana ze względów zdrowotnych – oznacza, że jest pożądana dla zdrowia ludzkiego, ale nie nakłada obowiązku uzupełniania minimalnej zawartości podanej w załączniku przez przedsiębiorstwo wodno-kanalizacyjne.
- ⁷⁾ W przeliczeniu na węglan wapnia; wartość zalecana ze względów zdrowotnych – oznacza, że jest to wartość pożądana dla zdrowia ludzkiego, ale nie nakłada obowiązku uzupełniania minimalnej zawartości podanej w załączniku przez przedsiębiorstwo wodno-kanalizacyjne.

PARAMETRY OBJĘTE MONITORINGIEM KONTROLNYM

1. Aluminium¹⁾
2. Jon amonowy
3. Barwa
4. Przewodność elektryczna
5. *Clostridium perfringens* (łącznie z przetrwalnikami)²⁾
6. *Escherichia coli* (E. coli)
7. Stężenie jonów wodoru (pH)
8. Żelazo¹⁾
9. Azotyny³⁾
10. Zapach
11. *Pseudomonas aeruginosa*⁴⁾
12. Smak
13. Ogólna liczba mikroorganizmów w temperaturze 22 °C i w 36 °C⁴⁾
14. Bakterie grupy coli
15. Mętność

Objaśnienia:

- ¹⁾ Niezbędne jedynie wtedy, gdy parametr jest stosowany jako flokulant, jeżeli są stosowane jako chemikalia do uzdatniania wody (we wszystkich innych przypadkach parametry są umieszczone w wykazie wskaźników do monitorowania przeglądowego).
- ²⁾ Niezbędne jedynie wtedy, gdy woda pochodzi z wód powierzchniowych lub mieszanych (we wszystkich innych przypadkach parametry są umieszczone w wykazie wskaźników do monitorowania przeglądowego).
- ³⁾ Niezbędne jedynie wtedy, gdy chloraminowanie jest stosowane jako metoda dezynfekcji (we wszystkich innych przypadkach parametry są umieszczone w wykazie wskaźników do monitorowania przeglądowego).
- ⁴⁾ Niezbędne jedynie wtedy, gdy woda jest dystrybuowana w butelkach lub pojemnikach.

MINIMALNA CZĘSTOTLIWOŚĆ POBIERANIA PRÓBEK WODY DO BADAŃ¹⁾

Objętość dostarczanej lub produkowanej wody w strefie zaopatrzenia ^{2),3)} [m ³ /24 h]	Monitoring kontrolny [liczba próbek/rok]	Monitoring przeglądowy [liczba próbek/rok]
≤ 100	4)	4)
> 100 ≤ 1.000	4	1
> 1.000 ≤ 10.000	4 + 3 na każde 1.000 m ³ /24 h i część tej wartości stanowiącej uzupełnienie do całości	1 + 1 na każde 3 300 m ³ /24 h i część tej wartości stanowiącej uzupełnienie do całości
> 10.000 ≤ 100.000		3 + 1 na każde 10.000 m ³ /24 h i część tej wartości stanowiącej uzupełnienie do całości
> 100.000		10 + 1 na każde 25.000 m ³ /24 h i część tej wartości stanowiącej uzupełnienie do całości

Objaśnienia:

- 1) Nie dotyczy częstotliwości pobierania próbek wody w zakresie badania stężenia aktywności radonu w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi, określonej w załączniku nr 7 do rozporządzenia.
- 2) Strefa zaopatrzenia jest geograficznie określonym obszarem, do którego woda dochodzi z jednego lub więcej źródeł i na którym jakość wody może być traktowana w przybliżeniu jako jednolita.
- 3) Objętości wody obliczane jako średnie w ciągu roku. Do określenia minimalnej częstotliwości można też stosować liczbę mieszkańców w zaopatrywanej strefie, przyjmując wielkość zużycia wody równą 200 l/dobę na 1 osobę.
- 4) Ustalenie częstotliwości zależy od właściwego państwowego powiatowego lub granicznego inspektora sanitarnego, jednak nie rzadziej niż 2 próbki na rok dla monitoringu kontrolnego; 1 próbkę na 2 lata dla monitoringu przeglądowego.

MINIMALNA CZĘSTOTLIWOŚĆ POBIERANIA PRÓBEK WODY
W ZALEŻNOŚCI OD STĘŻENIA AKTYWNOŚCI RADONU W WODZIE ORAZ DZIAŁANIA NAPRAWCZE

Stężenie aktywności radonu (^{222}Rn) w wodzie [Bq/l]	Ocena narażenia	Postępowanie	Badanie
≤ 10	Brak lub znikome	System pod kontrolą – nie wymaga podjęcia specjalnych działań.	Jeden raz na 10 lat.
$> 10 - 99,9(9)$ $> 10 \leq 100$	Niskie	Należy przystąpić do wzmożonej kontroli pomiarów. Dalsze działania zależą od wyniku następnego badania.	Drugie badanie po 6 miesiącach, jeżeli stężenie radonu nie przekracza 50 Bq/l, badanie z częstotliwością jeden raz na 5 lat. Jeżeli stężenie aktywności badanego parametru mieści się między 50 Bq/l a 99,9(9) Bq/l, badanie z częstotliwością raz na 2 lata.
$> 100 - 999,9(9)$	Średnie	Należy przystąpić do działań interwencyjnych, tzn. wprowadzić system uzdatniania wody pod względem radiologicznym, który zapewni zaopatrzenie ludności w wodę zawierającą badany parametr w stężeniu aktywności poniżej 100 Bq/l; wartość ta musi być uzyskana przed podaniem wody do sieci wodociągowej.	Drugie badanie po 6 miesiącach, trzecie badanie po upływie 6 miesięcy od poprzedniego badania, jeżeli stężenie radonu we wstępnym monitoringu substancji promieniotwórczych nie przekracza 500 Bq/l, wymagane jest badanie z częstotliwością jeden raz w roku. Jeżeli stężenie radonu we wstępnym monitoringu substancji promieniotwórczych przekracza 500 Bq/l, wymagane jest badanie z częstotliwością jeden raz w ciągu 6 miesięcy.

**MINIMALNA CZĘSTOTLIWOŚĆ POBIERANIA PRÓBEK CIEPŁEJ WODY
ORAZ PROCEDURY POSTĘPOWANIA W ZALEŻNOŚCI OD WYNIKÓW BADANIA BAKTERIOLOGICZNEGO¹⁾**

Liczba <i>Legionella</i> sp. w 100 ml	Ocena skażenia	Postępowanie	Badanie
<100 <10 ²	Brak lub znikome	System pod kontrolą – nie wymaga podjęcia specjalnych działań.	Po 1 roku lub po 3 latach. ²⁾
>100 10 ² – 10 ³	Średnie	Jeżeli większość próbek jest pozytywna, należy sieć wodną uznać za skolonizowaną przez pałeczki <i>Legionella</i> , znaleźć przyczynę (dokonać przeglądu technicznego sieci, sprawdzić temperaturę wody) i podjąć działania zmierzające do redukcji liczby bakterii. Dalsze działania (czyszczenie i dezynfekcja) zależą od wyniku następnego badania.	Po 4 tygodniach, jeżeli wynik badania nie ulegnie zmianie, należy przeprowadzić czyszczenie i dezynfekcję, powtórzyć badanie po 1 tygodniu, następnie po 1 roku.
>1.000 10 ³ – 10 ⁴	Wysokie	Przystąpić do działań interwencyjnych jw., włącznie z czyszczeniem i dezynfekcją systemu – woda nie nadaje się do pryszniców.	Po 1 tygodniu od czyszczenia i dezynfekcji, następnie co 3 miesiące. ³⁾
>10.000 >10 ⁴	Bardzo wysokie	Natychmiast wyłączyć z eksploatacji urządzenia i instalacje wody ciepłej oraz przeprowadzić zabiegi ich czyszczenia i dezynfekcji.	Po 1 tygodniu od czyszczenia i dezynfekcji, następnie co 3 miesiące. ³⁾

Objaśnienia:

- ¹⁾ Jeżeli jest to wynik badania 1 lub 2 próbek, w celu wykluczenia skażenia punktowego powinno być pobranych i zbadanych więcej próbek.
- ²⁾ Jeżeli w kolejnych badaniach w odstępach rocznych stwierdzono < 100 jtk/100 ml.
- ³⁾ Jeżeli w kolejnych dwóch badaniach wykonanych w odstępach trzech miesięcy stwierdzono < 100 jtk/100 ml, to następne badanie można wykonać za rok.

Uwaga:

Postępowanie dezynfekcyjne (dezynfekcja termiczna lub chemiczna) powinno zostać ponadto podjęte zawsze:

- 1) w przypadku wyłączenia instalacji wodociągowej na dłużej niż 1 miesiąc;
- 2) jeżeli instalacja lub jej część została wymieniona lub zabiegi konserwacyjne mogły prowadzić do jej zanieczyszczenia;
- 3) w instalacji wodociągowej w miejscu przebywania osób, u których wystąpiło podejrzenie lub stwierdzono zachorowanie na legionelozę.

Załącznik nr 9

MINIMALNA CZĘSTOTLIWOŚĆ POBIERANIA PRÓBEK WODY WPROWADZANEJ
DO JEDNOSTKOWYCH OPAKOWAŃ

Objętość wody produkowanej i dostarczanej do sprzedaży w butelkach i pojemnikach w ciągu doby w m³	Monitoring kontrolny - liczba próbek¹⁾	Monitoring przeglądowy - liczba próbek¹⁾
≤ 10	1	1
> 10 ≤ 60	12	1
> 60	1 na każde 5 m ³ i na część tej wartości, stanowiącą uzupełnienie do całości	1 na każde 100 m ³ i na część tej wartości, stanowiącą uzupełnienie do całości

Objaśnienie:

¹⁾ Zakres badań mikrobiologicznych zgodny z określonym w części B załącznika nr 1 do rozporządzenia.

CHARAKTERYSTYKI METOD BADAŃ

A. Parametry chemiczne, dla których określono charakterystykę metod badawczych

Dla podanych w tabeli parametrów określono, że stosowana metoda analizy musi co najmniej umożliwiać oznaczanie wartości dopuszczalnej z podaną poprawnością, precyzją i granicą wykrywalności. Niezależnie od czułości zastosowanej metody analizy, wyniki należy wyrażać z co najmniej taką samą liczbą miejsc po przecinku, jaką podano w wartościach dopuszczalnych w załącznikach nr 2 i 3 do rozporządzenia.

Lp.	Parametry	Poprawność [% wartości parametrów] ¹⁾	Precyzja [% wartości parametrów] ²⁾	Granica wykrywalności [% wartości parametrów] ³⁾	Warunki
1.	Akryloamid	–	–	–	⁴⁾
2.	Aluminium	10	10	10	–
3.	Amonowy jon	10	10	10	–
4.	Antymon	25	25	25	–
5.	Arsen	10	10	10	–
6.	Azotany	10	10	10	–
7.	Azotyny	10	10	10	–
8.	Barwa	10	10	10	–
9.	Benzen	25	25	25	–
10.	Benzo(a)piren	25	25	25	–
11.	Bor	10	10	10	–
12.	Bromiany	25	25	25	–
13.	Bromodichlorometan	25	25	25	–
14.	Chlor wolny	10	10	10	–
15.	Chloraminy	10	10	10	–
16.	Chlorany	25	25	25	–
17.	Chloryny	25	25	25	–
18.	Chlorki	10	10	10	–

19.	Chrom	10	10	10	–
20.	Chlorek winylu	25	25	25	4)
21.	Cyjanki	10	10	10	5)
22.	1,2-dichloroetan	25	25	10	–
23.	Epichlorohydryna	25	25	25	4)
24.	Fluorki	10	10	10	–
25.	Formaldehyd	25	25	25	–
26.	Ftalan dibutylu	25	25	10	–
27.	Kadm	10	10	10	–
28.	Magnez	10	10	10	–
29.	Mangan	10	10	10	–
30.	Mętność	25	25	25	–
31.	Miedź	10	10	10	–
32.	Nikiel	10	10	10	–
33.	Ołów	10	10	10	–
34.	Pestycydy	25	25	25	6)
35.	Przewodność elektryczna	10	10	10	–
36.	Rtęć	20	10	20	–
37.	Selen	10	10	10	–
38.	Siarczany	10	10	10	–
39.	Srebro	10	10	10	–
40.	Sód	10	10	10	–
41.	Σ trichlorobenzeny	25	25	25	–
42.	trichloroeten	25	25	10	–
43.	tetrachloroeten	25	25	10	–
44.	Σ THM	25	25	10	–
45.	Tetrachlorometan	25	25	25	–

46.	2,4,6-trichlorofenol	25	25	25	–
47.	Trichlorometan	25	25	25	–
48.	Twardość	10	10	10	–
49.	Utlenialność	25	25	10	8)
50.	WWA	25	25	25	7)
51.	Żelazo	10	10	10	–

Objaśnienia:

- 1) Poprawność jest błędem systematycznym i jest to stopień zgodności między średnim wynikiem uzyskanym w szeregu powtórzeń a wartością prawdziwą mierzonej wartości.
- 2) Precyzja jest błędem przypadkowym i zwykle wyrażona jest jako odchylenie standardowe (wewnątrz i między partiami) rozkładu wyników od średniej; aprobowana dokładność stanowi dwukrotność względnego odchylenia standardowego.
- 3) Granica wykrywalności jest to wartość trzykrotnego odchylenia standardowego wyznaczonego dla serii analiz próbek o niskim stężeniu badanego parametru lub pięciokrotnego odchylenia standardowego wyznaczonego dla serii analiz prób ślepych.
- 4) Ma być kontrolowane przez specyfikację produktu.
- 5) Metoda powinna określać całkowitą ilość cyjanków we wszystkich formach.
- 6) Charakterystyka poprawności metody powinna być stosowana do każdego pestycydu z osobna i jej wartość zależy od rozpatrywanego pestycydu.
- 7) Charakterystyki poprawności stosuje się do poszczególnych substancji na poziomie 25 % wartości dopuszczalnych.
- 8) Indeks nadmanganianowy – utlenianie powinno być przeprowadzone w ciągu 10 min w temperaturze 100 °C w środowisku kwaśnym z wykorzystaniem nadmanganianu.

B. Parametry mikrobiologiczne, dla których określono metody badań

Lp.	Parametr	Zalecane normy lub metody badań ¹⁾
1.	Ogólna liczba mikroorganizmów w 36 °C i w 22 °C	PN-EN ISO 6222
2.	Bakterie grupy coli, <i>Escherichia coli</i>	PN-EN ISO 9308-1 PN-EN ISO 9308-2
3.	Enterokoki	PN-EN ISO 7899-2
4.	<i>Clostridium perfringens</i> (łącznie z przetrwalnikami)	Inkubacja filtru membranowego poprzedzona filtracją membranową. Po przefiltrowaniu próbki wody, filtr umieścić na podłożu m-CP (uwaga 1). Inkubację prowadzić w warunkach beztlenowych w temperaturze 44 ±1 °C przez 21± 3 godz. Po okresie inkubacji policzyć wszystkie żółte matowe kolonie jako domniemane <i>Clostridium perfringens</i> . Kolonie, które zmieniają barwę z żółtej na różową pod wpływem par wodorotlenku amonu (w czasie 20–30 sekund), uznać za potwierdzone <i>Clostridium perfringens</i> .

		Uwaga 1: skład podłoża agarowego m-CP: Podłoże podstawowe Pepton tryptozowy 30 g Ekstrakt drożdżowy 20 g Sacharoza 5 g Chlorowodorek L-cysteiny 1 g Siarczan magnezu ($MgSO_4 \times 7H_2O$) 0,1 g Purpura bromokrezolowa 40 mg Agar 15 g Woda 1.000 ml Składniki rozpuścić w wodzie, doprowadzić pH do 7,6 i sterylizować w autoklawie w temperaturze 121 °C przez 15 minut. Podłoże ostudzić i dodać: D-cykloserynę 400 mg Siarczan polimyksyny-B 25 mg β-D glukozyd indoksyli (przed dodaniem rozpuszczony w 8 ml sterylnej wody) 60 mg 0,5% roztwór difosforan fenoloftaleiny (sterylizowany metodą filtracji) 20 ml 4,5% roztwór $FeCl_3 \times 6H_2O$ (sterylizowany metodą filtracji) 2 ml
5.	<i>Pseudomonas aeruginosa</i>	PN-EN ISO 16266
6.	<i>Legionella</i> sp.	PN-EN ISO 11731-2

Objaśnienie:

Dopuszcza się możliwość stosowania innych metod pod warunkiem udokumentowania, że specyfikacja metody jest zgodna z wymaganiami określonymi w metodach i specyfikacji zawartymi w powyższej tabeli.

C. Parametry i substancje promieniotwórcze, dla których określono charakterystykę metod analizy

Dla następujących parametrów i radionuklidów stosowana metoda analizy musi co najmniej umożliwiać zmierzenie stężenia aktywności przy granicy wykrywalności określonej poniżej:

Parametry i radionuklidy	Granica wykrywalności ^{1), 2)}
Tryt	10 Bq/l ³⁾
Radon	10 Bq/l ³⁾
U-238	0,02 Bq/l
U-234	0,02 Bq/l
Ra-226	0,04 Bq/l
Ra-228	0,02 Bq/l ⁴⁾
Pb-210	0,02 Bq/l
Po-210	0,01 Bq/l
C-14	20 Bq/l
Sr-90	0,4 Bq/l
Pu-239/Pu-240	0,04 Bq/l
Am-241	0,06 Bq/l
Co-60	0,5 Bq/l
Cs-134	0,5 Bq/l
Cs-137	0,5 Bq/l
I-131	0,5 Bq/l

- ¹⁾ Ustalanie granic charakterystycznych (próg decyzji, granica wykrywalności i przedział ufności) dla pomiarów promieniowania jonizującego – Zasady podstawowe i zastosowania ogólne, charakterystykę z prawdopodobieństwem błędu pierwszego i drugiego stopnia wynoszącym 0,05.
- ²⁾ Niepewność pomiaru oblicza się i przedstawia jako całkowitą niepewność standardową lub jako rozszerzoną niepewność standardową o współczynniku rozszerzenia wynoszącym 1,96.
- ³⁾ Granica wykrywalności trytu i radonu wynosi 10 % wartości parametrycznej tych pierwiastków wynoszącej 100 Bq/l.
- ⁴⁾ Niniejsza granica wykrywalności ma zastosowanie wyłącznie do kontroli początkowej pod kątem dawki orientacyjnej dla nowego źródła wody; jeżeli w wyniku początkowej kontroli zostanie ustalone, że nie jest prawdopodobne, aby wartość Ra-228 przekraczała 20 % stężenia pochodnego, granica wykrywalności może zostać podniesiona do 0,08 Bq/l dla rutynowych pomiarów nuklidów Ra-228, do czasu, kiedy konieczna będzie kolejna kontrola.

D. Parametry, dla których nie podano charakterystyki metod badań

- 1) zapach;
- 2) smak;
- 3) całkowity węgiel organiczny.